

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Uluslararası İlişkiler (2000-2022)

Kubilay YAZICI¹ Tuğçe Gamze İŞÇİ² Ayşegül DÖNMEZ³

Özet

Bu araştırmada 2000-2021 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından basılan posta pullarında uluslararası ilişkiler konulu pullarını incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Yapılan analiz neticesinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından uluslararası ilişkiler konusunda basılan 156 posta puluna ulaşılarak tasnif edilmiştir. Ülkeler ve ülkelerle ilişkiler, uluslararası konferans/toplantılar, uluslararası kuruluşlar, uluslararası anlaşmalar, ortak pullar ve uluslararası spor müsabakaları şeklinde kategorilendirilerek yorumlamaya tabi tutulmuştur. Yapılan analizde pullarda kültürel unsurların, tarihi mekânların, tarihi karakterlerin, doğal güzelliklerin kullandığı ve en çok spor müsabakaları konusunda pul basıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Posta pulu, uluslararası ilişkiler, Türkiye Cumhuriyeti.

International Relations on Postage Stamps of the Republic of Turkey (2000-2022)

Abstract

The aim of this research is to examine the postage stamps on international relations issued by the Republic of Turkey between the years 2000-2022. For this purpose, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. As a result of the analysis, 156 postage stamps issued by the Republic of Turkey on international relations were accessed and classified. The stamps were categorized as countries and relations with countries, international conferences/meetings, international organizations, international agreements, common stamps and international sports competitions, and interpreted accordingly. It has been determined that issues such as cultural elements, historical places, historical characters and natural beauties are most commonly used in stamps, those on sports competitions being on the first place.

Keywords: Postage stamp, international relations, Republic of Turkey.

Giriş

Tarihin farklı dönemlerinde insanların bilgi edinme ve paylaşma ihtiyacı çeşitli haberleşme yollarının keşfedilmesine neden olmuştur. Özellikle günümüzde sıklıkla kullanılan telefon, bilgisayar gibi teknolojilerin ön planda olmadığı yıllarda uzak mesafedeki insanlar arasındaki iletişim yazılı olarak sağlanmıştır. Tarihsel süreç içerisinde ele alındığında posta hizmetleri özellikle 17. Yüzyılla birlikte İngiltere’de devlet kontrolünde sistemli bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Ancak posta hizmetlerinde yaşanan sorunlar neticesinde İngiliz posta hizmetleri gönderim işlemi için pulların kullanılması uygulamasını hayata geçirmiş, zaman içerisinde bu uygulama diğer ülkelerde de yaygınlaşmaya başlanmıştır (Yazıcı, 2010). Tanımlamak gerekirse posta pulu, gelenek ve görenekler, tarihi kimlik ve kültür, politik ve

¹ Prof. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Niğde, Türkiye, kazici@ohu.edu.tr

² Dr., Niğde, Türkiye, tugcegamzeisci@gmail.com

³ Öğr. Gör., Gazi Üniversitesi Rektörlük, Ankara, Türkiye, adonmez@gazi.edu.tr

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

ideolojik duruş ile kültürel değerleri semboller üzerinden aktararak bilgilendirme olanağı sağlayan iletişim araçlarından biridir (Yılmaz, 2019).

Teknolojide, ulaşımda ve iletişimde meydana gelen gelişmelerle birlikte 20. Yüzyılın sonlarına doğru hız kazanmaya başlayan küreselleşme, 21. Yüzyılla birlikte farklı boyutları içine alacak şekilde genişlemiştir. Öyle ki bu yüzyıl kısaca küçülen dünya olarak nitelendirilebilecek yeni bir dönemin de başlangıcı olarak ifade edilebilir. Bu dönemde ekonomiden sağlığa, ticaretten eğitime kadar pek çok alanda ülkelerin birbirleriyle olan ilişkileri bağıllık boyutundan bağımlılık boyutuna bir geçiş yapmıştır. Bu durum posta pulları ve bu pullarda verilmek istenen mesajların da daha seçici olunması gerektiği gibi bir izlenimi akıllara getirmektedir. Çünkü pullar uzun yıllardır hayatımızda olan ve nitelikli belge konumunda tarihe tanıklık etmekte, bir milletin kültürünü, ekonomisini, sanatını, inançlarını, siyasi görüşünü ve bakış açısını yansıtmaktadır (Aycil, 2021). Bu aşamada verilen mesajlar bazen görsel veya metinsel bazen de hem görsel hem metinsel olarak aktarılmaktadır (Aktulum, 2013). Posta pullarında çoğunlukla ülkeye özgü kişi, obje, olay ve nesnelere yer verilse de bazen de diğer ülkelerle ilişkilerin ele alındığı içeriklere sahip pulların basıldığı da görülmektedir.

Pullar bir ülkenin ekonomik, sosyolojik ve kültürel gelişmişliğinin bir kanıtı olarak ifade edilirken (Düzenli ve Kavuran, 2005) toplumun kültürel özelliklerini ve kimliğini yansıtmaları açısından da önemli araçlar arasında yer almaktadır (Yazıcı, 2016). Bu nedenle posta pulları basıldıkları andan itibaren içerisinde hayvanlar, bitkiler, doğa olayları kahramanlar ve siyasetçilerinde yer aldığı çok çeşitli içerikte basılmışlardır (Yazıcı 2010). Pulların ait olduğu toplumu diğer toplumlara tanıtmada da önemli bir işlevi bulunmaktadır. Bir ülkenin bağımsızlık sembolleri arasında da değerlendirilebilen pullarda işlenen konular bazı ülkelerde benzerlik bazı ülkelerde ise farklılık göstermektedir. Çünkü ülkeler birbirlerine benzer kültürel, dinsel, sosyolojik, ekonomik yapıda olabileceği gibi farklı da olabilmektedir. Bu nedenle basılan pulların “Uluslararası İlişkiler” boyutunda değerlendirilmesi de önemli görülmektedir. Bu çalışmada da 21. Yüzyılda Türkiye Cumhuriyeti tarafından basılan posta pullarında uluslararası ilişkiler konulu pullar irdelenmeye çalışılmıştır. Yapılan değerlendirmeler sadece 2000-2022 yılları arasında Türkiye Cumhuriyet devleti tarafından basılan pullar ve pulların incelenmesiyle elde edilen bulgularla sınırlıdır.

YÖNTEM

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada belgelerin sistematik olarak analizi için kullanılan ve alan yazında nitel bir araştırma olarak ifade edilen doküman analizinden faydalanılmıştır. Bu yöntem tüm belgelerin (basılı veya elektronik) incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır (Kıral, 2020). Araştırmada 2000-2022 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından basılan

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

pullar “Uluslararası İlişkiler” bağlamında ele alınarak çeşitli başlıklarda kategorilendirilmiştir. Bir sonraki aşamada uygun kategori altındaki pullar doküman analizine yöntemiyle incelenmiş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR

Çalışma kapsamında pullar; ülkeler ve ülkelerle ilişkiler, uluslararası konferanslar/toplantılar/sergiler, uluslararası kurumlar, uluslararası antlaşmalar, ortak pullar ve uluslararası spor müsabakaları konu başlıklarında incelenmiştir.

Ülkeler ve Ülkelerle İlişkiler

21. yüzyılda Türkiye Cumhuriyeti tarafından basılan pullar ülkeler konu başlığında incelendiğinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ile ilgili 2014 yılında basılan 2 adet, Japonya ile ilgili 10 adet posta pulunun basıldığı görülmektedir. KKTC ile ilgili basılan posta pulunda Kıbrıs Türk postalarının 50. Yılı, Kıbrıs’ın doğal ve tarihi güzellikleriyle birlikte yer almaktadır (Figür 1-2). Japonya ile ilgili 2010 yılında basılan posta pullarında ise Japonya’nın doğal güzelliklerine yer veren 2 (Figür 3-4), kültürel unsurlara yer veren 6 (Figür 5-10), başkent Tokyo’nun manzarasını resmeden 1 (Figür 11) ve Türk-Japon ilişkilerinin tarihinde önemli bir yeri olan Ertuğrul Firkateynine⁴ 1 adet pulda (Figür 12) yer verilmiştir. Bu tarihte Türkiye Cumhuriyeti posta pullarında Japonya’ya yer verilmesinin nedeni ise Türkiye’de 2010 yılının “Japonya Yılı” ilan edilmesidir (Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı, 2022). Japonya kültürel unsurlarını betimleyen pullarda; Japonya’nın geleneksel kıyafeti (Figür 5), samuray savaş başlığı (Figür 5), geleneksel Japon dansı (Figür 7), Japon geleneksel sanatları (Figür 8-9), geleneksel Japon yemeklerinden biri olan suchi (Figür 10) görsellerine yer verilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Basılan Ülke Konulu Pullar

Figür 1

Figür 2

⁴ 14 Temmuz 1889 yılında İstanbul’dan hareket edip 4 Haziran 1890 tarihinde Japonya’ya ulaşmış olan Ertuğrul Firkateyni geri dönüş yolunda kötü hava şartları neticesinde 16 Eylül 1890 tarihinde Büyük Okyanus’ta batmıştır (Çırpan, 2020; Yılmaz, 2015).

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 3

Figür 4

Figür 5

Figür 6

Figür 7

Figür 8

Figür 9

Figür 10

Figür 11

Figür 12

2000-2022 yılları arasında ülkelerle ilişkiler alanında basılan pullar incelendiğinde; 2007 tarihli 2 adet 4'lü blok şeklinde toplam 8 pulun, Balkanfila konulu pullar olduğu görülmektedir. Bu pulların ilk 4'lü bloğunda ülkelerin bayraklarına, posta hizmetlerini sembolize eden güvercine ve Anadolu'yu Balkanlarla birleştiren 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'ne yer verilmiştir (Figür 13). İkinci 4'lü blok pullarda ise Ayasofya'nın da içinde yer aldığı camiler, Galata Kulesi'ne, tarihi İstanbul surları, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü ve ebru sanatıyla yapılmış lale figürü kullanılmıştır (Figür 14). 2019 tarihinde Türkiye-Moğolistan arasındaki ilişkilerin başlangıcının 50. Yıldönümü anısına basılan pullar Figür 15 ve 16'te sunulmuştur. Figür 15'te Boğaziçi Köprüsü ve Moğolistan Havayollarına ait bir uçak, Figür 16'te ise Türk Havayollarına ait bir uçak ve geleneksel Moğol kıyafeti giyen bir kadına yer verilmiştir. Figür 17'da 2010 yılında basılan posta pulunda 9 Mayıs Avrupa Günü, Figür 18'de ise Güneydoğu Avrupa Savunma Bakanları (SEDM) sürecinin 20. Yılı ele alınmıştır. 2010 yılında basılan posta pulunda Türkiye-İspanya arasında yürütülen Medeniyetler İttifakı, İspanya'da Zamora eyaletinde bulunan tarihi bir kilise (Colegiata de Toro) Figür 19'de yer alırken, Figür 20'de İstanbul'da bulunan Ortaköy camii resmedilmiştir. 2017 senesinde dost ve kardeş ülkelerle diplomatik ilişkilerin kuruluşunun 25. Yılına özel basılan posta pulu ülkelerin bayrakları ile birlikte Figür 21'de resmedilmiştir. 2011 yılında Japonya'da Türk Kültür Yılı olması Türkiye Cumhuriyeti posta puluna konu edilmiştir. Basılan pulda Türkiye ve Japonya'nın bazı kültürel ve doğal güzellikleri resmedilmiştir (Figür 22). Ülkelerle ilişkiler konusunda basılan bir diğer pul ise Kore Savaşı'nın hatırası adına Ankara'da bulunan anıtın, savaşın 60. Yıldönümünün anısına basılan puldur (Figür23).

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 13

Figür 14

Figür 15

Figür 16

Figür 17

Figür 18

Figür 19

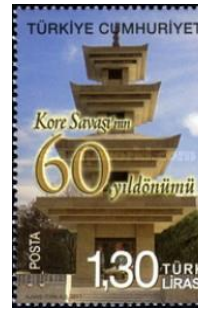
Figür 20

Figür 21

Figür 22

Figür 23

Uluslararası Toplantılar/Sergiler

Türkiye Cumhuriyeti tarafından 2000-2022 yılları arasında “Uluslararası Toplantılar” başlığı altında basılan posta pulları incelendiğinde 5 farklı konferans/toplantının konu edildiği toplam 10 adet pulun basıldığı görülmektedir (Figür 24-36). Bu pullardan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) ile ilgili olan 2010 yılında 4 adet (tek görsel, 4 farklı renk/ Figür 24-27), yine

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

EİT kapsamında 3. Posta Yetkilileri Toplantısı konu edilen 2007 yılında ise 1 adet posta pulu basılmıştır (Figür 28). Bu konu başlığı altında incelenen diğer pullar ise Figür 29 ve 30'da verilen Antalya'da düzenlenen Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından düzenlenen Tam Yetkili Temsilciler Konferansıdır. Konu ile ilgili basılan diğer pullar ise 2007 yılında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİT)'nin düzenlediği KEİT 15. Yıl Zirvesi (Figür 31), 2015 yılında Antalya'da düzenlenen G20 Zirvesi (Figür 32), 2016 yılında düzenlenen Dünya İnsani Zirvesi (Figür 33-34) ile İstanbul'da düzenlenen 23. Dünya Enerji Kongresi (Figür 35) ve 2018 yılında Uluslararası Posta Birliği tarafından İstanbul'da düzenlenen UPU World CEO Forumu (Figür 36) konulu posta puludur.

Konu başlığı altında incelenen diğer pullar ise kültür, tarih, eğitim, sanat, eğlence ve ticaret alanlarında bir Dünya sergisi ya da Dünya fuarı anlamına gelen EXPO olimpiyatlarıdır (EXPO Hatay, 2022) Türkiye'de 2016'da Antalya, 2020'de İzmir ve 2021'de Hatay şehrinde düzenlenen EXPO sergileriyle ilgili pullar basılmıştır. EXPO kapsamında basılan pullar incelendiğinde düzenlenen şehirler ile ilgili doğal ve kültürel öğelerle ilgili bilgiler içerdiği görülmektedir (Figür 37-46).

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Basılan Uluslararası Konferans/Toplantı/Sergiler Konulu Pullar

Figür 24

Figür 25

Figür 26

Figür 27

Figür 28

Figür 29

Figür 30

Figür 31

Figür 32

Figür 33

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 34

Figür 35

Figür 36

Figür 37

Figür 38

Figür 39

Figür 40

Figür 41

Figür 42

Figür 43

Figür 44

Figür 45

Figür 46

Uluslararası Kuruluşlar

2000-2022 yılları arasında “Uluslararası Kuruluşlar” konusunda basılan posta pulları incelendiğinde 6 farklı kuruluşun ele alındığı görülmektedir. Uluslararası Kuruluşlar konusunda, 2002 yılında NATO üyeliğinin 50. Yılı anısına basılan 1 pul (Figür 47), 2005 yılında Türkiye'nin Avrupa Birliği Müzakerelerine başlaması üzerine basılan 1 pul (Figür 48), 2009 yılında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 50. Yılı anısına basılan 1 pul (Figür 49) ile Avrupa Konseyi'nin 60. Yılı anısına basılan 1 pul (Figür 50), 2011 yılında OECD'nin kuruluşunun 50. Yıl dönümü adına basılan 1 pul (Figür 51) ve UNESCO'nun Kuruluşunun 75. Yıldönümü adına basılan 1 pul (Figür 52) olduğu görülmektedir. Uluslararası kuruluşlar

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

bağlamında basılan pullar incelendiğinde Avrupa Birliği konulu pullara yer vermesi Türkiye Cumhuriyeti devletinin Avrupa Birliği'ne girme hedefinin bir yansıması olarak ifade edilebilir.

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Basılan Uluslararası Kuruluşlar Konulu Pullar

Figür 47

Figür 48

Figür 49

Figür 50

Figür 51

Figür 52

Uluslararası Antlaşmalar

Türkiye Cumhuriyeti tarafından 2000-2022 yılları arasında “Uluslararası Antlaşmalar” konusunda 2011 senesinde blok şeklinde 2 adet pulun basıldığı görülmektedir (Figür 53-54). Moskova Antlaşmasının 90. Yıldönümü anısına basılan pulların birinde antlaşmayı imzalayan heyetin bulunduğu bir fotoğraf yer almaktadır (Figür 54).

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Basılan Uluslararası Antlaşmalar Konulu Pullar

Figür 53

Figür 54

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Ortak Pullar

Türkiye Cumhuriyeti tarafından 2000-2022 yılları arasında basılan posta pulları incelendiğinde içlerinde Endonezya, Romanya, Filistin, İran, Macaristan, Azerbaycan, Pakistan, Katar, Tayland, Rusya, Kırgız Cumhuriyeti, Bosna-Hersek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Polonya ve Slovakya'nın yer aldığı 15 farklı ülke ile toplam 32 ortak pulun konu edildiği görülmektedir. Konu edilme durumları dikkate alındığında en fazla 10 posta pulu ile Endonezya (Figür 55), en az ise Romanya, Azerbaycan, Kırgız Cumhuriyeti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Slovakya ile birer adet ortak pulun basıldığı anlaşılmaktadır. Genel olarak incelendiğinde tarihi mekânlar, tarihi karakterler, kültürel unsurlar, spor müsabakalar ve ülkelere özgü unsurlar ortak posta pullarda yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Basılan Ortak Pullar

Figür 56

Figür 57

Figür 58

Figür 59

Figür 60

Figür 61

Figür 62

Figür 63

Figür 64

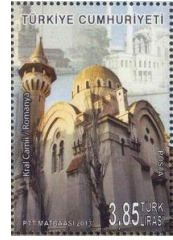
Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 55

Figür 65

Figür 66

Figür 67

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 68

Figür 69

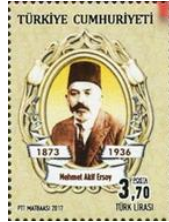
Figür 70

Figür 71

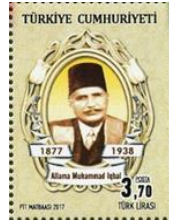

Figür 72

73

Figür

Figür 74

Figür 75

Figür 76

Figür 77

Figür 78

Figür 79

Uluslararası Spor Müsabakaları

2000-2022 yılları arasında Uluslararası Spor Müsabakaları konulu posta pulları incelendiğinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından toplam 71 pul basıldığı görülmektedir. Bu süreler arasında düzenlenen Dünya kupalarına, Avrupa kupalarına, olimpiyatlara, kış olimpiyatlarına ve Türkiye’de düzenlenen spor müsabakalarına pullarda yer verilmiştir. Bu pullar arasında Türkiye’nin 2002 Dünya Kupasında elde ettiği başarı anısına basılan pul da bulunmaktadır (Figür 80). Bu konu başlığı altında basılan pullar içerik olarak ele alındığında özellikle olimpiyatlar ile ilgili basılan pullarda hem Türkiye’yi temsil ederek önemli başarılar elde etmiş sporculara hem de uluslararası spor dallarına ilişkin görsellerin yer aldığı

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

görülmeştir. Dünya ve Avrupa kupaları ile ilgili pullarda çeşitli maskot ve kupa figürlerinin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Türkiye’de düzenlenen spor müsabakalarla ilgili pulların bazılarında ise müsabakaların düzenlendiği şehre özgü kültürel ve doğal unsurlar kullanılmıştır. Alışlagelen dikdörtgen ve kare basımlarının dışında altıgen stilde pulların basıldığı da görülmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Posta Pullarında Basılan Uluslararası Spor Müsabakaları Konulu Pullar

Figür 80

Figür 81

Figür 82

Figür 83

Figür 84

Figür 85

Figür 86

Figür 87

Figür 88

Figür 89

Figür 90

Figür 91

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 92

Figür 93

Figür 94

Figür 95

Figür 96

Figür 97

Figür 98

Figür 99

Figür 100

Figür 101

Figür 102

Figür 103

Figür 104

Figür 105

Figür 106

Figür 107

Figür 108

Figür 109

Figür 110

Figür 111

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 112

Figür 113

Figür 114

Figür 115

Figür 116

Figür 117

Figür 118

Figür 119

Figür 120

Figür 121

Figür 122

Figür 123

Figür 124

Figür 125

Figür 126

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 127

Figür 128

Figür 129

Figür 130

Figür 131

Figür 132

Figür 133

Figür 134

Figür 135

Figür 136

Figür 137

Figür 138

Figür 139

Figür 140

Figür 141

Figür 142

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Figür 143

Figür 144

Figür 145

Figür 146

Figür 147

Figür 148

Figür 149

Figür 150

Sonuç ve Değerlendirme

Bu çalışma kapsamında ele alınan başlıkların tamamı dikkate alındığında diğer ülkelerden daha fazla basılan Japonya konulu pulların Türkiye Cumhuriyeti posta pullarında yer aldığı görülmektedir. Ülkeler ve ülkelerle olan ilişkiler konu başlığında da Japonya konu pulların diğer ülkelere kıyasla fazla sayıda olması Türkiye Cumhuriyeti tarafından Japonya ile olan ilişkilere önem verildiği şeklinde yorumlanabilir. Bu aşamada “Hocalı Katliamı” ve “Karabağ” gibi sadece Azerbaycan Türklerinin değil ayrıca ülkemiz için önemli olan konuların hatıra pulu kapsamında anma amaçlı basılmamış olması ve Balkanfila pulları haricinde Türkiye'nin komşu olduğu ülkelere posta pullarında yer verilmemesi (Suriye, Irak, İran, Gürcistan, Ermenistan) manidardır. Medeniyetler ittifakını resmeden pullarda ibadet merkezlerinin kullanıldığı, başka sembol, simge ve olaylara yer verilmediği görülmektedir.

Posta pullarında mesajların çoğunlukla görsel öğelerle verildiği görülmektedir. Özellikle Uluslararası antlaşmalar, konferanslar ve diplomatik ilişkilerle ilgili pulların içeriğinde yazılı unsurlarında yer almasının (pulun içine ya da çevresine açıklayıcı bir metin eklenebilir) konunun ya da verilmek istenen mesajın anlaşılabilirliğinin, artırmasına katkı sağlayacağı görüşü dile getirilebilir. Özellikle posta pullarında yer verilen tarihi mekânlarla ilgili açıklayıcı bilgilerin yer alması konu bütünlüğünü sağlanması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Bazı posta pullarında kullanılan görsel öğelerin çözümlülüklerinin düşük olduğu, bazı pullarda ise pulun ebadından dolayı kullanılan görsellerde yer alan obje, kişi ya da olayların detaylarının fark edilemediği görülmektedir.

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

Uluslararası kuruluşlar konusu ile ilgili pulların incelenmesi sonucunda Türkiye Cumhuriyeti tarafından Avrupa Birliği ve NATO ekseninde pulların basıldığı görülmektedir. Bu durum Türkiye'nin Uluslararası İlişkilerinde bu kuruluşlara önem verdiği şeklinde yorumlanabilir.

Uluslararası Antlaşmalar konusu ile ilgili 2000-2022 tarihleri arasında yalnızca Moskova Antlaşmasının yıldönümüne özgü pul basılırken Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Lozan Antlaşması gibi Türk tarihinde önemli yerleri olan antlaşmaların pullarda yer almamasının bir eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Ortak Pullar konusunda basılan pullar incelendiğinde çoğunlukla iyi ilişkiler yürütülen ülkelerle ortak pulların basıldığı görülmektedir. Bu pullarda ise ülkelerin kültürel unsurlarına, tarihi şahsiyetlerine, doğal güzelliklerine yer verilmiştir. Bu aşamada dikkat çeken hususlardan birisi de ağırlıklı olarak İstanbul'da yer alan mimari eserlerin pullara konu edilmesidir. Konu ile ilgili dikkat çeken hususlardan bir diğeri de Tayland ile ortak basılan pullarda hem Türkiye'nin ata sporu olan yağlı güreşe hem de Tayland'a özgü Taibox'a yer verilmesidir. Bu durum kültürel öğelerin karşılıklı olarak tanıtılması açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

2000-2022 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti tarafından basılan pullar içerik olarak değerlendirildiğinde, en fazla Uluslararası Müsabakalar konusunda pul basıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Olimpiyatlar, Dünya ve Avrupa kupalarının yanı sıra Türkiye Cumhuriyeti'nin ev sahipliği yaptığı müsabakalara pullarda yer verilmesi uluslararası müsabakalara önem verildiğinin bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Spor müsabakalarını düzenleyen ülkelerin günümüz medya araçlarıyla tüm dünyaya tanıtılması konuya verilen önemin nedenlerinden biri olarak gösterilebilir. Ayrıca Uluslararası alanlarda düzenlenen spor müsabakalarının farklı spor dallarını bireylere tanıtmaya, spora ilgi duyan ve yeteneği olan bireyleri teşvik etme gibi rollerinin bulunması da pullarda konuya verilen önemin farklı bir göstergesi olarak ifade edilebilir.

Kaynakça

Aktulum, Kubilay. *“Halk Kültürünün Posta Pullarında Yansıtılma Biçimleri. Folklor ve Metinlerarasılık”*. Konya: Çizgi Kitabevi, 2013.

Aycil, Serkan. “Posta Pulu Üretim Teknolojileri ve Sıradışı Pul Tasarımları”. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 20 no:2 (2021): 711-731.

Çırpan, Mustafa. “Osmanlı Devleti'nde gemi tipleri ve gemi kazaları ile ilgili değerlendirmeler”. *GiDB Dergi*, no:19 (2020): 41-58.

Düzenli, Şükran & Kavuran, Tamer. “Cumhuriyet Konulu Anma Serisi Posta Pulları Katalogu (1933-1993) ve Grafik Çözümlemeleri”. *Sosyal Bilimler Dergisi*, no:2 (2005): 201-244.

Journal of Anglo-Turkish Relations Volume 4 Number 1 January 2023

EXPO Hatay. <https://expo2021hatay.com/expo-2021-hatay/expo-nedir/> adresinden 08.11.2022 tarihinde ulaşılmıştır.

Kıral, Bilgen. “Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi”. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 no:15 (2020): 170-189.

Türkiye Cumhuriyeti Dış İşleri Bakanlığı. <https://www.mfa.gov.tr/turkiye-japonya-siyasi-iliskileri.tr.mfa> internet adresinden 07.10.2022 tarihinde çevrimiçi olarak elde edilmiştir.

Yazıcı, Kubilay. “Sosyal bilgilerde eğitimsel bir araç olarak posta pullarının kullanımı”. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, no:1 (2010): 321-346.

Yazıcı, Kubilay. “Yeni Türk Devletlerinin Posta Pullarında Türk Kimliği ve Kültürü”. *Bilig*, no:77 (2016): 83-108.

Yılmaz, Hakan. “Türk tarih ve edebiyatında Ertuğrul firkateyni: Tarih ilmi açısından bir muammanın tahlili”. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 2 no:7 (2015): 80-97.

Yılmaz, Mustafa. “Erken Cumhuriyet Dönemindeki Toplumsal Değişimi Posta Pulları Üzerinden Okumak”. *Milli Folklor*, 16 no:124 (2019): 230-245.